

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

September 2024

Ključni poudarki¹

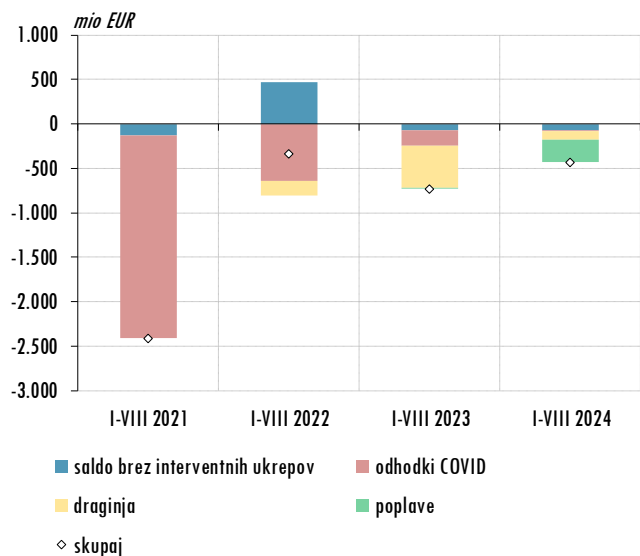
- Primanjkljaj državnega proračuna je po predhodnih podatkih v prvih osmih mesecih leta znašal -431 mio EUR, kar je 300 mio EUR manj kot v enakem obdobju lani. Nižji primanjkljaj je kljub krepitvi rasti »očiščene« porabe rezultat zlasti večjih prihodkov in tudi manjše porabe za interventne ukrepe. Ocenjujemo, da bo primanjkljaj ob koncu leta manjši kot po veljavnem proračunu, sprejetem oktobra lani (-2.221 mio EUR).
- Primanjkljaj brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov je znašal -72 mio EUR in bil skoraj enak kot v enakem obdobju lani. Skupni odhodki za interventne ukrepe so znašali 370 mio EUR in bili za okoli četrtno manjši kot v enakem obdobju lani. V veljavnem proračunu je za letos predvidenih 1.244 mio EUR odhodkov za interventne ukrepe. Ocenjujemo, da bo tudi realizacija interventnih ukrepov manjša od predvidene.
- Rast »očiščenih« odhodkov (brez interventnih ukrepov) je znašala 9,0 % in se je nekoliko okrepila v primerjavi z enakim obdobjem lani (8,2 %), kar povečuje tveganja ob morebitnem obratu gospodarskih razmer.
- Neposredni učinek predlaganih davčnih sprememb na javne finance naj bi bil skromen. Na osnovi predlogov zakonov naj bi njihov pozitiven učinek znašal okoli 8 mio EUR. Morebitna uveljavitev dviga trošarin na določene alkoholne pijače bi učinek podvojila.
- Konec septembra bo vlada pripravila predloga državnega proračuna za 2025 in 2026 ter prvi štiriletni fiskalno-strukturni načrt po prenovljenem sistemu upravljanja na ravni EU. Trenutno še ni znano, ali bo pred pošiljanjem EK predložen v oceno fiskalnemu svetu in predstavljen državnemu zboru. To bi sicer povečalo preglednost in verodostojnost fiskalnega načrtovanja.

¹ Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 3. 9. 2024.

Državni proračun januar-avgust 2024²

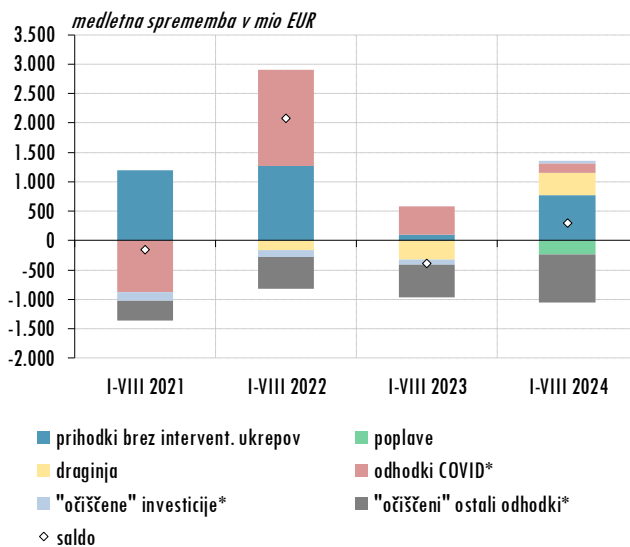
- Državni proračun je imel po predhodnih podatkih v prvih osmih mesecih leta primanjkljaj (-431 mio EUR), ki je brez upoštevanja neposrednega učinka interventnih ukrepov znašal -72 mio EUR.
- Rast »očiščenih« prihodkov (brez interventnih ukrepov) je bila v prvih osmih mesecih letos (9,1 %) precej višja kot v enakem obdobju lani (1,2 %). Letos k rasti največ prispevajo višji prihodki od davka na dohodek pravnih oseb zaradi visoke aprilske rasti ob poročanju obveznosti za lani in povišane davčne stopnje v povezavi s sanacijo po poplavah. Vidnejši je tudi prispevek prihodkov od dohodnine zaradi nadaljnje visoke rasti sredstev za zaposlene ob ugodnih razmerah na trgu dela ter deloma tudi neuskladitve dohodninskih razredov in splošne olajšave z

Slika 1: Saldo državnega proračuna

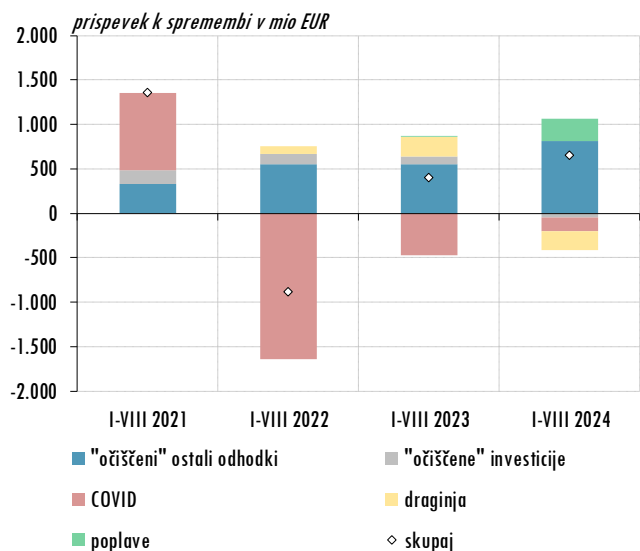
Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Dejavniki spremembe salda državnega proračuna

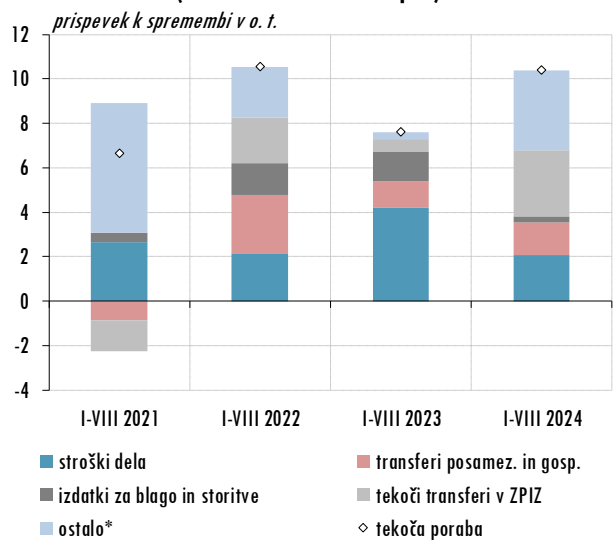
Vir: MF, preračuni FS. *pozitivni predznak pomeni znižanje, negativni povišanje.

Slika 3: Dejavniki spremembe odhodkov državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 4: Dejavniki spremembe tekoče porabe (brez interventnih ukrepov)

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *subvencije, plačila sredstev v proračun EU, tekoči transferi v ZZSZ, drugi odhodki.

² Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/Public/BudgetCurrent>.

inflacijo. Medletno višji so tudi nedavčni prihodki. Nasprotno se je upočasnila rast prihodkov od DDV, prihodki od trošarin in EU sredstev pa so bili medletno nižji.

- Rast »očiščenih« odhodkov (brez interventnih ukrepov) je znašala 9,0 % in se je nekoliko okrepila v primerjavi z enakim obdobjem lani (8,2 %). K letošnji rasti in njeni krepitvi glede na enako obdobje lani so največ prispevali transfer v ZPIZ zaradi visoke redne uskladitve pokojnin in višja izplačila proračunskih skladov. K rasti so vidneje prispevali še medletno višji stroški dela ter transferi posameznikom in gospodinjstvo. Slednji so bili medletno večji za 8,6 %, za realizacijo proračunskih projekcij pa bi morali biti v zadnjih štirih mesecih leta medletno za skoraj polovico nižji. Na prenizko načrtovanje te postavke je fiskalni svet opozoril že ob sprejemanju proračunskih dokumentov lani jeseni.

Realizacija interventnih ukrepov januar-avgust 2024

- Za sanacijo posledic poplav je bilo v prvih osmih mesecih letošnjega leta izplačanih skupaj 262 mio EUR, od avgusta lani 830 mio EUR. Dosedanja letošnja realizacija predstavlja manj kot četrtino predvidenih sredstev v veljavnem proračunu (1.115 mio EUR). Avgusta je EK v okviru Solidarnostnega sklada Sloveniji odobrila še 328 mio EUR, poleg decembra prejetega

Tabela 1: Državni proračun

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	I-VIII 2023					I-VIII 2024					I-VIII 24/ I-VIII 23, v %		I-VIII 24/ I-VIII 23	
	skupaj	COVID	druginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	COVID	druginja	poplave	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov	skupaj	brez interv. ukrepov
Prihodki	8.225	...	-172	...	8.396	9.175	11	9.164	11,6	9,1	950	768
DDV	3.279	...	-73	...	3.352	3.476	3.476	6,0	3,7	197	125
Trošarine	1.104	...	-51	...	1.155	1.090	1.090	-1,3	-5,6	-14	-65
Dohodnina	1.037	1.037	1.308	1.308	26,2	26,2	271	271
DDPO	968	968	1.309	1.309	35,3	35,3	341	341
EU sredstva	539	539	507	507	-6,0	-6,0	-33	-33
Nedavčni	470	470	601	601	27,7	27,7	131	131
Drugi prihodki	827	...	-48	...	875	883	11	872	6,8	-0,3	56	-2
Odhodki	8.956	166	310	10	8.470	9.606	11	96	262	9.236	7,2	9,0	649	766
Stroški dela skupaj	2.753	14	7	...	2.732	2.882	0	...	0	2.882	4,7	5,5	129	150
Tr. pos. in gospodinjstvom	1.284	8	28	...	1.247	1.372	3	0	15	1.354	6,9	8,6	88	107
Izdatki za blago in storitve	880	6	3	...	871	1.025	3	4	127	891	16,5	2,3	145	20
Investicije	771	57	714	693	0	...	29	664	-10,0	-6,9	-77	-49
Tekoči transferi v ZPIZ	897	897	1.112	1.112	23,9	23,9	214	214
Subvencije	566	34	268	...	264	433	1	91	73	268	-23,5	1,4	-133	4
Obresti	513	513	574	574	12,0	12,0	62	62
Plačila sr. v Proračun EU	434	434	404	404	-7,0	-7,0	-30	-30
Drugi odhodki	858	47	4	10	798	1.110	4	...	19	1.087	29,3	36,2	251	289
Saldo	-732	-166	-481	-10	-74	-431	-11	-96	-251	-72			301	2

Vir: MF, preračuni FS.

predplačila v višini 100 mio EUR. Na osnovi podatkov MF je bilo do konca avgusta s sredstvi Solidarnostnega sklada financiranih 253 mio EUR ukrepov za odpravo posledic lanskih poplav.

- Za odpravo posledic druginje je bilo letos izplačanih 96 mio EUR, kar je skoraj celoten znesek, predviden za letošnje leto. Pretežni del (88 mio EUR) predstavljajo nadomestila dobaviteljem električne energije in plina. Za COVID je bilo letos iz državnega proračuna izplačanih 11 mio EUR.